

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Întru Austro-Ungaria: un an 20 cor. pe 1/4 10 cor.; pe 1/4 de an cor.; pe 1 lună 2 cor. de Duminică pe an — 4 coroane. — Pentru România și străinătate pe an: 40 franci.

Inscrispțiile nu se napotază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un șlr garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Sorisorii nefrancate nu se primesc.

FRANCIS IOSIF LA BERLIN.

Dintre toți monarhii din Europa, care călătorește mai puțin bucuros, Francisc Iosif. Nu e deci mirare, viitoarea lui călătorie la Berlin, ce drept un eveniment politic.

Insemnătatea politică a vizitei este așa de mare, cu atât mai mare, cu cât mai ales ne dăm seamă despre viața din Balcani. De luni de zile, presa din România cât și cea din Austro-Ungaria, este alarmată de sursele ce se petrec în principatul țării. Sunt atâtea semne, că Ferdinand, domnitorul tinărului principat, numai se apropie, dar' așa zicând de la marea imperiu rusesc. În măsură ce se cimentează legătura între Rusia și Bulgaria, aceasta din urmă devine mai încrezută și chiar mai sigură, desigur încurajată de Rusia. În Macedonia uneltirile ei vin tot mai îndrăznețe, ear' de pe neașteptate românească, nu de mult, războiul numai dinaintea baionetelor soldaților români s'au retras.

În același timp ministrul de război bulgar, colonelul Papricoff, sosește în Petersburg, se zice într'o misiune foarte importantă: să stipuleze condițiile în care Bulgaria încheie o pace militară cu Rusia. Dintre condițiile primite, este ca de aci înainte în armata bulgară să nu poată fi făcută nici o schimbare de comandă fără să se consulte Rusia. Ministrul de război bulgar este de altfel drept un rusofil fanatic. Capitala Rusiei el a descins la palatul ofițerilor, ceea ce face mare impresie.

În Rusia de asemenea se petrec lucruri extraordinare. Țarul nu se duce de Paști în Crimeea, ci sărbătorile le va petrece în Moscova, și a convocat pe reprezentanții țării la un mare sfat, ceea ce în Rusia nu s'a făcut de cât la anii 1853 și 1876, va să zică în timpul unor războaie.

Pe de altă parte se știe, că de multe săptămâni Rusia concentrează trupe și ofițerilor li-s'a comandat ca nici unul să nu plece din țară; ori ce concediu li-e și li-e refuzat.

Se comentează d'asemenea în cercurile diplomatice, căsătoria prințului dinand cu Elena, mare principesă

Cu un cuvânt, ambițiosul prinț a făcut și face totul pentru a câștiga grația Țarului și astfel — speră să devină coroana de rege. Pentru această ambiție alui a trebuit să moară Stamboff și toți patrioții bulgari cari nu erau rusofili, sufer persecuțiunii neașteptate.

Călătoria în asemenea împrejurări la Berlin a M. Sale Monarhului nostru, bine înțeles că va avea de a face și discuțiunea atâtor afaceri, care par nu numai a întuneca orizontul în Balcani, dar sunt de natură

să amenințe chiar pacea europeană și să slăbească poate și încrederea unor state față de altele.

„Berliner Tagblatt“ a și spus-o numai decât, că întrevăderea între cei doi monarhi va avea să lamurească și chestia balcanică. Ba a anticipat chiar, spunând că în această afacere Germania va avea rolul „samsarului cinstit“... Cine este în curent cu cele petrecute, în ultimele săptămâni, cine a citit cum chiar acum, nu de mult, ziarele mari austro-ungare constatau că diplomația rusească învinge în Balcani pe toată linia, ear' celei austro-ungare îi scapă terenul de sub picioare, — nu va sta la îndoială că între cine și cui Germania va juca rolul „samsarului cinstit“?

Este evident, că bătrânul nostru monarh îi va demonstra tinărului său aliat că continuând starea actuală de lucruri în Balcani, interesele Austro-Ungariei vor fi jignite în grad nepotrivit cu situația-i de mare putere. La rândul său, tinărul împărat se va oferi să facă atent pe Țarul Rusiei, care dacă este un sincer amic al păcii, nu va mai încuraja nici tolera ca în Balcani să se continue cu intrigele moscovite și va aduce și la cunoștința Bulgariei dorința-i înaltă de a se mai potoli în expansiunea dragostei sale pentru Ruși.

Nu mai poate fi deci îndoială, că în urma călătoriei M. Sale Monarhului nostru la Berlin se va demonstra atât amicitia mare dintre cei doi monarhi și statele lor, cât se va face un pas însemnat și pentru demonstrarea dorinței sincere ce o au monarhii Germaniei, Austro-Ungariei și Rusiei de-a menține pacea și a nivela tot ce în intervaluri se poate ridica, fie de diplomații nedibaci, fie de patimile popoarelor, întru a amenința liniștea atât în Balcani cât și în centrul Europei.

Nouă, poporul român, care avem nevoie de pace pentru a progresa, numai bine ne poate pare de întărirea păcii. De aceea salutăm cu însuflețire întrevăderea bătrânului nostru monarh cu tinărul împărat al Germaniei și ne place a crede, că după această întrevădere vom citi tot mai puțin despre uneltirile panslave în Balcani, primejdioase în primul rând pentru neamul românesc.

Convocarea Delegațiilor. După știrile din urmă ale foilor din Pesta, decretul Monarhului pentru convocarea Delegațiilor se va publica numai cu finea lunii curente, când adevărat actuala sesiune a camerei ungare va fi încheiată. Astfel, după deschiderea noii sesiune camera deputaților va avea imediat să aleagă membrii Delegațiunii ungurești.

Budgetul comun. „Neue Freie Presse“ este informată, că în conferința comună ministerială, încheiată Sâmbăta trecută în Viena, s'a decis numai o mică sporire a budgetului comun. Au fost spuse anume numai acele părți ale budgetului, cari se

refer la mai mulți ani. Intreg sporiul — zice foaia vieneză — de astă-dată abia cu ceva e peste cinci milioane și în suma aceasta se cuprind și cifra pentru urcarea plății ofițerilor. Budgetul marinei și al externelor pretinde un sporiu moderat; tot asemenea au fost reduse și pretensiunile ministerului de război. Că debaterile conferinței au fost trăgănite mai mult decât alte-dăți, aceasta a cauzat-o dorința ambelor guverne de-a sista pentru viitor noul aruncuri și credite ulterioare.

Rusia și Bulgaria. Ziarul „Moskowskia Wiedomosti“ din isvor autorizat află, că înadever, colonelul Papricoff, ministru de război bulgar, a avut ca misiune încheierea unei alianțe militare între Rusia și Bulgaria.

LITURGIA MAGHIARĂ.

O chestie, ce foarte mult îi preocupă azi pe patrioți, fără osebire de confesie, căci toți, fără deosebire, sufer grozav de mania maghiarisării pe toate căile și prin ori-ce fel de mijloace. Comunicatul de mai jos însă, ce-l reproducem din „Pesti Napló“ de ieri, nu e de loc pe placul maghiarisătorilor. În chestia de mai sus adică un corespondent din Oradea-mare al numitei foi îi trimite acesteia, din isvor competent și din cercuri înalte bisericesti catolice următorul comunicat:

„Hotărârea Scaunului papal în afacerea liturghiei maghiare a greco-catolicilor are încă mult să întârzie; aci e vorba despre o chestie cu mult mai importantă, decât ca ea să poată fi așa ușor trecută prin diferitele foruri. Și dacă va și urma hotărârea, — abia se poate crede ca ea să fie favorabilă pentru cererea deputațiunii, care zilele trecute a fost în chestia aceasta la Roma. Vaticanul nu va permite introducerea limbii maghiare ca limbă a serviciului divin fiindcă prin aceasta ar păcătuia în contra unității bisericii catolice române, ceea ce îndeosebi trebuie s'o aibă în vedere. Almintreli greco-catolicii de neam maghiar și acum pot să se roage și să cânte în limba lor maternă, ba în locuri, unde credincioșii sunt Unguri, predicatorul e obligat să predice ungurește. Astfel din punctul de vedere național prin aceasta Ungurii pot fi satisfăcuți, dar' unitatea limbii liturgice nu poate fi stingherită.

„În ce privește împregiurarea, că și greco-catolicii români folosesc limba română ca limbă liturgică, — nu e deplin lămurit: dacă o folosesc ei aceasta pe temeiul de tot just, ori nu? Când adevărat o parte a națiunii române s'a întors în staul bisericii romano-catolice: Papa li-a dat decret, că nu-i va conturba în vechile lor moravuri. Ear' această concesie li-a făcut-o, fiindcă era vorba de convertirea unei întregi națiuni, și fiindcă Scaunul papal are în vedere interesul religios, mântuirea sufletescă și nu politică. Pe temeiul acestei concesii folosesc deci Românii greco-catolicii limba lor românească, ca și când și sub schismă (?) ar fi folosit-o; dar' că în adevăr au folosit-o, asta nu este adevărat (?) — Red.); se poate, că întrevădarea limbii române s'a furigat pur și simplu în liturgia. (Ba bine că nu! — Red.) Acum, dacă Românii pe temeiul cu totul

legal întrevădarea limbii românească: din aceasta nu urmează, ca Scaunul papal să mai îngăduie și o altă limbă liturgică. Ba chiar și din punct de vedere național maghiar trebuie bine chibzuit, nu e oare mai corect lucru, dacă papa nu admite această cerere? Căci, dacă greco-catolicii li-se îngăduie liturgia maghiară: aceasta ar avea să îmbărbăteze și pe Slavi, ca să ceară și dinșii introducerea limbii slave, de ceea-ce Maghiarii numai bucura nu se pot.

„În cercul greco-catolice maghiare se vorbește anume că, dacă Papa nu admite liturgia maghiară: ei vor rupt-o cu Roma și se vor constitui în biserică independentă.

„Despre această mișcare Vaticanul nu are cunoștință, dar' chiar dacă ar avea, — această presiune nu-l va abate de la atitudinea sa. Și organizarea unei biserici maghiare de sine stătătoare n'ar folosi de loc cauzei maghiarismului; fiindcă dintre Români foarte puțini s'ar alătura la biserică maghiară, ear' Rutenii, cari progresează acum pe calea cea mai bună către maghiarizare: jumătate ar rămâne la biserică maghiară și cealaltă jumătate ar căde cu desăvârșire jertfă rusificării.

„Cel mai bun lucru e deci, să ne mulțumim cu starea actuală de lucruri în ce privește cauza liturghiei; vice-versa însă numai a desaproba putem faptul, că, dacă noi cerem liturgia maghiară de la Scaunul papal, Românii greco-catolici și greco-orientali vor să pornească o contra mișcare față cu cererea aceasta și să conducă o deputațiune contrară înaintea Papei“.

DIN ROMANIA

Superioritatea grânelor românești.

Serviciul docurilor a executat un tablou grafic foarte instructiv, care va figura la expoziția din Paris. Acest tablou conține toate analizele chimice și mecanice ale grâului rusesc, american și australian.

Această analiză a fost făcută la academia de agricultură din Berlin, ear' analiza mecanică la laboratorul tehnic din Zürich.

Acest tablou va fi însoțit de probele de grâne, fărițele și făinele produse.

Din această analiză reiese un lucru: Grâul românesc este superior în calitate celorlalte grâuri, și în cazul acesta vom bate grânele americane și australiane.

Acesta e o notă îmbucurătoare pentru agricultorii noștri cărora li-se vor deschide, probabil, noi și înese nate debușuri.

Acum câți-va ani se știe că s'a mai făcut o analiză la Paris a grâului nostru și a mai multor grâne provenite din diferite țări.

La această analiză s'a constatat că două grâuri erau superioare tuturor celorlalte; aceste două grâuri erau cel românesc și cel ungar.

Însă cel românesc era superior chiar și acestuia. S'a făcut pâne din amândouă probele de grâu și s'a constatat că pânea provenită din grâul românesc e mai dulce și mai substanțială decât pânea provenită din grâul unguresc.

Ateneul Român.

Sâmbătă, 25 Martie, v. s'a ținut Adunarea generală a Ateneului. Au fost față 26 membri. Sedința a fost prezidată de dl V. A. Urechia și deschisă, aplaudat, de d-lui cu un discurs de dare de seamă a lucrărilor realizate în timpul iernei, de la ultima adunare până astăzi. Apoi se întră în ordinea zilei, la care mai întâiu era alegerea biroului pe 5 ani. Biroul vechiu fu reales cu unanimitatea voturilor, deci se compune așa: Președinte, dl N. Krețulescu;

vice-președinți d-nii P. S. Aurelian și V. A. Urechia; secretari d-nii C. Stăncescu, Gr. Manu, Ionescu-Gion și Dr. Urechia.

S'au ales și trei censori, pentru cercetarea socotelilor.

Aceștia sunt d-nii G. Misail, Gr. Maniu și Dr. Vișu.

S'au lupt apoi în dezbateri și s'a aprobat bugetele pe 1900 ale ateneului.

S'au aclamat apoi ca membri de onoare d-nii Barozzi, directorul muzeelor din Veneția (după propunerea d-lui I. Kalendaru, susținută de dl V. A. Urechia) și Dr. E. Galuppi proindaco al Semei, ca sem de recunoștință pentru frumusea lui părtașie la serbarea româno-italiană din Octombrie 1899 dela Forul lui Traian din Roma.

Au fost proclamați ca membri corespondenți următorii băbăți din Portugalia:

1. Eugenio de Castro, ilustru poet portugez și

2. Antonio Ferreira de Serpa.

Sedința deschisă la 4. și jum. ore, s'a ridicat la 6 ore p. m.

Românii și de Gubernatis.

Dlul V. A. Urechia a telegrafiat ilustrul De Gubernatis zicându-i:

„Cugetarea mea recunoscătoare se îndreaptă către voi profund emoționată de măreția și afectuoasă demonstrațiune a Românilor. Etern recunoscător și la serviciul cauzei nobilității voastre națiunii.

De Gubernatis.

Eacă în ce mod a mulțămît De Gubernatis Academiei Române pentru urările ce i'a trimis de jubileu său.

Roma, 2 Aprilie 1900.

Domnule Președinte,

Felicitările ce-mi vin dela învețaii mei colegi din Academia română pentru jubileul meu mă mișcă profundamente.

După credința populară italiană este de a se face multă atențiune la prima persoană care își dă „bună ziua” la prima zi din an.

Consider de bun augur că prima urare, ca marea bătrânețe care se deschide înaintea mea să fie mai puțin tristă, imi vine dela cei mai nobili reprezentanți ai urului popor generos pe care îl iubesc ca pe al meu.

Academia română să prospere lung timp și lucrările ei utile și fecunde să contribuiească la gloria și prosperitatea tuturor latinilor din Orient.

Cu totul devotat și recunoscător.

Angelo De Gubernatis.

Dela Academia Română.

Alegeri de membri. Secțiunea literară a Academiei a candidat pentru cele două locuri vacante de membri ordinari pe următorii membri corespondenți: N. Filipide, profesor la

universitatea din Iași, însărcinat de Academie cu compunerea noului dicționar al ei, — propus de dl Iacob Negruzzi; G. I. Ionescu-Gion, profesor în București, artor și publicist, — propus de dl B. P. Hașdeu; Ioan Bianu, profesor și bibliotecar al Academiei Române, — propus de dl Titu Maiorescu. In locul vacant de membru corespondent: George Coșbuc, distinsul nostru poet, propus de dl Iosif Vulcan. Alegerile în ședința plenară se vor face în săptămâna aceasta.

Peștele României în străinătate

Nu numai prin prudența sa politică și prin autoritatea ce și-a dobândit, ca stat de ordine și de cultură, ci și pe teren economic, statul român a devenit un factor de însemnătate și impunător în fața statelor vecine. Ca o dovadă despre asta poate servi și următorul comunicat ce-l găsim în foile unghurești din Budapesta. „Hazánk”, de pildă, în numărul său de Vineri, sub titlul „Comerciu nostru de pește și România” scrie următoarele:

„Țeara cea mai bogată în pește în Europa-centrală e, fără îndoială, România. Astfel e un lucru foarte natural, că de câțiva ani încoace în comerțul cu pește Ungaria a dat în statul vecin de un concurent foarte primejdios. Dacă facem numai o privire fugitivă asupra prețurilor din piețele noastre vom vedea, că peștele din România, în calcul mediu socotit, cu 20—20%, e mai ieftin decât peștele unghuresc, cu toate că nici noi n'avem să ne plângem în contra abundenței în pește a apelor noastre. Singurul răsăd zace într'aceea, că la noi pescuitul e pe măsură neregulată, pe când se știe, că numai pe lângă un pescuit sistematic se pot ajunge rezultate atât de admirabile, cum sunt în România, unde în fruntea afacerii pescuitului se află statul însuși, întru cât adevărat cea mai mare parte a teritoriilor de pescărit se găsește în mâna statului. În timp de cinci ani România produce aproape de opt ori atât pește ca înainte, și lucru firesc, cea mai mare parte din acest pește se folosește ca export. În anul 1892 abia 700.000 kilograme de pește se exporta din România, pe când în timpul din urmă ea exportează 5 1/2 milioane de kilograme, cea mai mare parte în Rusia; pește măsură de mult ajunge însă și în piețele austro-ungare.

Azi producțiunea de pește în România se urcă deja la 100 milioane de kilograme din care statul român are un venit de 1.199.483 franci față de o cheltuială de abia un pătrar de milion.

Tocmai din pricina acestei mari producțiuni, peștele român se vinde foarte ieftin pe piețele străine. Astfel e lucru firesc, că comercianții din Budapesta și din Ungaria-sudică își comandază peștele din România, unde și exportul e mai avantajos,

fiindcă trenurile române, fără excepțiune, au acordat exportului de pește un favor de 15 procente.

Evident — continuă „Hazánk” — că între asemenea împrejurări e o necesitate imperativă, ca și noi (Ungurii) să luăm aci cât mai îngrabă măsurile corespunzătoare, deoarece, în urma avântului treptat al producțiunii peștelui român, acesta neconținut cucereste tot mai mult teren pe piețele noastre.

Mai întâiu de toate e neapărat de trebuință, ca să regulăm și noi afacerea pescăritului ungar și totodată, pentru apărarea intereselor pescăritului unghuresc, trebuie să încheiem și cu România un fel de contract, întocmai cum am făcut-o aceasta nu de mult cu Sârbia.

Numai în chipul acesta vom pute susține concurența cu vecinul nostru, cu statul român.”

Răsboiul buro-englez.

În urma ultimelor desastre suferite de Englezi, se impune întrebarea: cu ce adevărat se ocupă în Bloemfontein generalismul englez Roberts? Așa se pare, că în loc de a-și conduce armata la biruință, dînsul face politică și în loc de ordine militare, mai mult îl preocupă situația financiară a republicii Oranje.

Numai așa s'a putut întempla, că azi Buriții în strănică împresurată din trei părți armata uriașă a lui Roberts. Ear această împresurare tocmai acum este o mare pierdere pentru Englezi, și, pe lângă toate veștile contrare engleze, — asta nu înseamnă altceva, decât că înaintarea într-o cuceri a lui Roberts este împiedecată cu desăvîrșire. Roberts e închis în Bloemfontein nu numai prin faptul, că Buriții îi opresc calea de-acolo în toate direcțiunile, dar mai ales că Buriții au luat dela Englezi toată muniția.

Acum numai se explică, cum generalul Cronje cu trei mii de oameni a fost în stare să rețină 15 zile pe Roberts cu cincizeci mii de ostași. Încă atunci Buriții luaseră dela Roberts, la rîl statul, jumătate din muniție și din articlii de hrană; ear acum tot în mâinile Buriților a ajuns și restul muniției engleze. De aci urmează că Roberts nu poate să-și provadă trupele nici cu hrană, nici cu muniție îndestulitoare. Astfel dînsul nu cutează să se miște din Bloemfontein, unde în câțva totuși e mai sigur, decât bună-oară spre mează-noapte dela acest oraș, unde Buriții în ocupate toate căile. La toate astea se mai adaugă că Roberts nu are nici cai, nici vite pentru care și nici îmbrăcăminte de iarnă pentru armată. Situația pentru dînsul e disperată, dacă se mai adeverește și faptul, că Buriții au în mâinile lor căile ferate dela Springfontein și că au nimicit și șinele din calea Englezilor.

În acest caz Roberts n'ar mai pute să primească nici un fel de ajutor din Capland și ar fi silit să se mulțumească cu

ceea-ce'ar pute să-i vină peste Kimbabwe. Aci însă este altă cale de a-l învinge pe Buriții din nou amenințată orașul Kimberley cel puțin calea ferată de aci.

Astfel Roberts, așa se vede, dată e osândit să stea locului din cauza că trupele bure i-au înfrumusețat, dar' mai ales din pricina celor mai elementare condiții de hrană și lipsesc cai, vite, muniție, hrană și îmbrăcăminte necesare pentru ostași.

Situația se prezintă deci așa: Roberts va trebui să lase ofensiva și să apere numai între păreții Bloemfontein Ear' defensiva încă n'ar pute să se facă multă vreme, deoarece Bloemfontein se află în situația norocoasă, ca Kimberley Ladysmith și Mafeking pentru luni de zile erau provăzute cu muniție și cu hrană.

Dintre două una îi rămâne lordului Roberts: sau prin asalt să copleșească la sud printre trupele bure restituie comunicațiunea imediată între fontein și Capstadt, sau apoi să se înalțe spre Kimberley, ceea-ce se prevede și la Londra.

Asta e deocamdată starea de pe câmpul de război.

Dintre știrile mai recente următoarele:

Cu data 10 l. c. n. se telegrafiază din Londra:

În lupta din zilele trecute Mafeking Englezii au avut pierderi considerabile: 2 majori, doi căpitanii, mulțime de soldați au căzut în mâinile Buriților.

Cu aceeași dată se telegrafiază Capstadt, că în 10 l. c. n. a sosit o divizie de armată și încă în calea spre Kimberley.

Ziarului „Times” cu data 10 l. c. n. se raportează din West-Prusia garnisoana de acolo se află în situație izolată, dar' că întăriturile sunt extraordinar de puternice. Armata e din belșug provăzută cu articlii de hrană. Avantgarda germană menent trag focuri una împotriva celei alte.

Tot din Londra se vestește că pe 31 Martie colonelul Plummer la Mafeking o luptă cu Buriții a ținut până seara la orele 12. Englezii au fost siliți să se retragă, perzând 3 oficeri și 11 soldați.

Capitularea Mafekingului. Cu data de 10 Aprilie se telegrafiază din Paris:

După un raport sosit oficial Buriții au ocupat deplin Mafeking.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

MITOLOGIA ROMÂNĂ.

Babele sfinte în mitologia noastră.

(Urmare).

Rămânem acum la Eros, căci mai de parte teogonia lui Hesiod nu ne privește. Eros e personificarea strălucirii Zorilor și Zorile înse-le, e un Eros cosmologic, e puterea creatoare a naturii, veșnicul îmbold spre viață, personificat într'un zeu al frumuseții. Așa a fost în prima epocă a vieții ariene, căci Uranos și Eros nu sunt zei specifici grecești. Într'o epocă însă, mai târziu specific grecească, vremea, care amestecă toate, a detronat pe Eros. Locul i-l'a luat Afrodita. Ei i-s'au dat atributele de zeiță a frumuseții ideale, a puterii creatoare în natură. Afrodita, spune Hesiod, s'a născut cu mult în urma lui Eros, cu toate acestea îi era mamă. Aci nu mai e ordin cronologic al fenomenelor, ci un ordin cronologic în nașterea miturilor. Mitul cu Afrodita s'a născut mai târziu... Fără îndoială acest mit e născut târziu, probabil în Chipru, dar se explică prin felurile de concepțiuni ale Indo-Germanilor. Cerul e privit ca o mare, ca o câmpie. Concepția e simplă, o pricepe or-cine și n'are nevoie de

dovezi. La noi chiar, în poesie întâlnești foarte des descris orizontul ca „marginie a câmpiei”. Acum, Zorile zilei la marginea cerului, spre răsărit, sunt într'adevăr ca o spumă albă: tot cerul e întunecat, ear jos la orizont alba lumină ce se naște e ca o spumă albă pe marginea mării. Această spumă, prin comparație, a fost personificată ca o femeie frumoasă, ca Afrodita. Jocul de cuvinte cu *fillomidis* e posterior, s'a născut într'a treia epocă a mitologiei grecești, când Grecii se moleșiseră și făcură din Afrodita o zeiță a Zorilor, cu Eos, și dându-i ei alte ocupațiuni demne de o epocă destrăbălată 1).

Afrodita e mama lui Eros, căci mitul ei s'a născut mai târziu; Eros a scăpătat, devenind un zeu al amorului. Dar și Afrodita a scăpătat, și a devenit zeița frumuseții nu a celei abstracte și ideale, ci a frumuseții corporale, și a iubirii sexuale, a voluptății. Iar idealul ei loc între zei l'a luat Eros. Afrodita a scăpătat tot mai mult, până ce a ajuns să fie o Venus Kalligonis — așa cum o arată statuia din Neapol, într'o

1) Afrodita e numită *fillomidis* înbitoare de bărbăți volnici, și comentatorii cred că acest nume e născut prin joc de cuvinte din *fillomeidis* și că de-alei și-ar fi luat naștere mitul cu spumele etc.

poziție foarte riscată, cu capul întors spre spate, admirându-și însăși rotunzimea corpului, a ajuns Venus Praxis, spre deosebire de o Venere platonice.

Afrodita, așa cum a fost ea în timpul din urmă, era o creațiune a poezilor și a famenilor. Poporul de rind n'o știa așa, pentru ei Afrodita era Zeița strălucirii concrete, a zorilor, a razelor ce se joacă printre nori, a fulgerului, a roșeiții din Amurg, a curcubeului.

Pentru-că, într'adevăr, acestea sunt cele „mai frumoase” fenomene ale naturii. Toate erau personificate dintru întâiu prin Venus, și dacă mai târziu Grecii au personificat a parte fie-care dintr'aceste fenomene — Zorile ca Eos, curcubeul ca Iris, razele printre nori ca Grații, fulgerul ca Hefaistos, Amurgul ca Mercur-Hermes — tot ale ei au rămas aceste cinci străluciri. Cu soarele însuși — Apollo — ea n'a avut nimic de partimit, deși el e strălucirea cea adevărată, lată de ce: Soarele strălucește cu căldură puternică și une-ori nesuferită, cu lumină orbitoare, iar Afrodita era strălucirea blândă, albă, poetică, așa ca a Zorilor, ca a fulgerului care e rece, ca a curcubeului. Venus nu mai reprezintă Zorile, dar le reprezintă odată, și ea și băiatul său Eros. Nu reprezintă anumit curcubeul, dar curcubeul

era numai un brîu al ei, vestitul care stău toate frumusețile și se vede că ea nu reprezintă anumit fulgerul, gerul (Hefaistos) era bărbatul ei, și prezenta razele jucându-se prin aceste raze (grațiile) erau veștile însoțitoare. Ea nu putea nici decum prezenta amurgul — care e prototipurilor, ca adevător de moarte, ca și întunecului — dar are parte la rețea lui, căci cu Amurgul (cu Hermes) trăiește, cum am zice noi, necunoscându-se că născut cu acest zeu pe Hermafrodit nu era nici bărbat, nici femeie, femeie și bărbat deodată, pe amurg e și ziua și noaptea deodată, și e într'adevăr nici ziua, nici noaptea. Afară de asta, toate mitologiile grecești, de aceea nici în Grecia unde s'a l'aseze, între Zeii, locurile erau ocupate, și i-au dat servitor și sol al Zeilor Olimpici.

(Va urma.)

2) Hermafrodit era jumătate bărbat și jumătate femeie. Noi nu putem înțelege această bina ca grecii: la noi Noaptea și Ziua sunt cuvinte feminine, tot așa la Latini. Dar ste himera (Ziuă) e masculin, nyx e limba germană der Tag, die Nacht. Cât ora bărbat reprezintă ziua, și noaptea.

Cronje in insula Sta Elena. Prisonierii burl in frunte cu generalul...

O nouă infrângere a Englezilor. Se telegrafează, că Englezii au suferit o nouă infrângere și cu mari pierderi...

CUGETĂRI.

Ovireul trăește între celelalte popoare numai ad-interim, ca într-o călătorie de așezare.

NOUȚĂȚI

Arad, 11 Aprilie 1900. M. Sa Monarhul nostru in Germania n'a fost deja de 11 ani.

11 Aprilie la școala superioară de drept în Arad. Pentru întâia dată s'a servit la această școală ziua de 11 Apr. semn...

Infamie. O știre în adevăr revoltătoare sosește earăși dela mormântul lui Iancu, care, așa se vede, nu mai e suferit de patrioți nici în mormântul din pășunțelul patriei sale.

Daruri marinimoase. Dr. Zosim Chiriac, avocat în Câmpeni, cu prea stimată soție, din tristul incident al răposării...

Emigranții Ungariei într-o lună. S'a făcut oficială ungurească în fascicula de luna Februarie a. c. a publicat datele...

Locotenent condamnat. Tribunalul militar din Cluj, Lonia trecută a judecat în cauza brutalului locotenent Jaksz Dembitzki...

Abauj-Torna (824), Ciuc (229), Arva (205), Gümör (192), Alba-inferioară (185), Odorheiu (119), Torontal (118), Târnava-mică (111), Săbolicu (110), Făgăraș (103) și din Budapesta (209 înșt).

Tibád Antal, deputat apponyist, a fost numit jude la curtea superioară administrativă, în postul creat acum.

Căși alegători are Budapesta? Comisiunea exmisă pentru conscrierea alegătorilor de deputați dietali în capitala ungară și-a încheiat lucrarea.

Discursul de recepțiune despre Andrei baron de Șaguna ținut de P. S. Sa Episcopul N. Popea în ziua de 13/26 Martie la Academia Română, precum și răspunsul d' lui D. Sturdza, a apărut în broșură.

Oficieri artilleriști în excursiune. Alături de vr'o 10 oficieri, între cari și locotenentul român Macelararu, dela artilleria staționată în Sân-Nicolaul-mic (lângă Arad) au pornit călare până la Deva.

Infamie. O știre în adevăr revoltătoare sosește earăși dela mormântul lui Iancu, care, așa se vede, nu mai e suferit de patrioți nici în mormântul din pășunțelul patriei sale.

Nou adlat civil pentru Bosnia. Se vestește, că la recomandarea ministrului comun de finanțe Kállay Bèni, ca nou adlat civil pentru țările Bosnia și Herțegovina...

Locotenent condamnat. Tribunalul militar din Cluj, Lonia trecută a judecat în cauza brutalului locotenent Jaksz Dembitzki din Alba-Iulia, care în luna Ianuarie a. c. tăiașe în mai multe locuri și rănișe grav cu sabia pe soldatul Balázs pentru neîmplinirea la moment a poruncii date.

Nou medic cercual pentru cercul preteritorial Târnova (comitatul Aradului), cu locu-

ința în Tauț, a fost numit din partea fișpenului Dr. Reitter Ödön în Pecica.

Pădure arsă. Se scrie, că un teritor de peste 20 jugere de pădure erarială din hotarul comunei Giulița a ars zilele trecute aproape cu desăvârșire.

Bancnote în coroane. Se vestește, că Banca austro-ungară va începe în Mai a. c. imprimarea novelor bancnote sau bani de hârtie în valuta de coroane.

Un mare falsificator de bani. Alături de fost prins în Timișoara un mare înșelător și falsificator de bani. Dumnialul este Italian și figura sub două numiri: Italo Salvatore și Gorica Salvatore.

Colonel sinucis. Se scrie din Viena, că colonelul Guenitz, aplicat în ministerul comun de războiu, s'a sinucis erit, trăgându-și un glonț.

Principele Bulgariei, după-cum scrie „Narodni Prava” din Sofia, e vorba să treacă și el, cu întreaga sa familie, la ortodoxie.

Ferdinand de Coburg e capabil și de asta, ba azi-măne o să auzim că se declară—Muscal! Numai coroană să capete.

Mittele în tătuca. Prin toate foile circulă știrea, că principele Ferdinand al Bulgariei va sosi de sărbătorile Paștilor greco-orientale la Petersburg și că de-odată cu dînsul va veni și Nichita, principele Muntenegrului.

Acum deci, pe lângă unele modificări trebuie să căștîge pactului definitivă aprobare și sancționare din partea Rusiei.

Exundări. Se știe, că săptămânile trecute în mai multe părți ale Austriei a căzut zăpadă multă și se făcuse a doua oară adevărată iarnă.

Din Boemia și Moravia încă sosește știri despre exundarea apelor, care amenință foarte serios sămănăturile și mai multe comune.

Încă Sâmbătă spre Duminecă numai în comitatul Șopron erau sub apă 16 co-

mune. Autoritățile au luat toate măsurile pentru a împiedeca potopul, însă totul de geaba.

Monument. Pe mormântul regretatului Nicolae Dumba se va ridica un monument de onoare Acest monument se va ridica din inițiativa d' lui Lueger, primarul Vienei.

Necrolog. Ni-se trimite următorul trist anunț: Subscriși cuprinși de cea mai profundă durere anunșă, că preaiubita și neuitata lor mamă, soacră, bunică, mătușă Maria Moldovan născ. Velicica, văduvă protopopeasă, după suferințe îndelungate, împărtășită cu Sf. Taine, a răposat în Domnul, în 8 Aprilie n. c., la ora 10 3/4 în etate de 76 ani și în al 9-lea an al văduviei.

Aniversare. La 2 Aprilie, v. aniversarea morței regretatului bărbat de stat Lascar Catargi, va ave loc un mare pelerinagiu la mormântul defunctului din Golășei, jud. Covurlui.

În București se va oficia un mare parastas și d-na Eufrosina Catargi va distribui o sumă de bani săracilor.

Adevărat creștin. Țeranul din Junc (lângă Brad și Baia-de-Criș) cu numele George David a făcut pe sepele proprii parochiei sărace Potin-gani (protopresbiteratul Zarandului) o biserică.

Potop de apă. Se telegrafează din New-York, că în 7 l. c. n. în statul Texas-de-mijloc a fost o groznică rumpere de nori, care a înecat o mare parte din țeară.

Ovrei ucigași. Din Iași s scrie: Elisabeta Gheorghiu, debitantă de tutunuri, a fost ucisă de jidanul Marcu Veiner, care a fost prins. Acesta a declarat că complice pe Nicu Georgescu.

Noua cale ferată Sibiu—Târnava-roșu —București. Terminând România lucrările pentru linia căii ferate la București peste Târnava-roșu, aceasta se va da comunicațiunei în 15 Iunie.

Menagerie arsă. Pe cheiul nou din Constantinopol, între barace și șatre de lemn se afla și o menagerie. Zilele trecute s'a escat foc și în scurt timp toate baracele și șatrele erau în flacări.

ULTIME ȘTIRI

Dublin, 10 Aprilie. Regina s'a pîmbat azi prin oraș în trasură. Pretutindeni i-s'au făcut ovațiuni mari, îndeosebi la școala înaltă St. Stephens-Green.

Viena, 10 Aprilie. Se vorbește că ministrul comun de războiu a cerut, la budgetul seu, un spor de 15 1/2 milioane coroane, care în urma unei calde cuvîntări alui Goluchowsky a și fost admis de cei doi ministri de finanțe.

ULTIM CUVÎNT.

Cine va întrebînd pe Diogene la ce ceas e mai bine să se prânzească, acesta răspunde: — Dacă ești bogat, prânzește când vrei; dacă ești sărac, prânzește când poți.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. respons.: Ioan Russu Sirianu.

ECONOMIE.

Cereale (bucate).

De aci încolo prețurile pe piețe se scotesc în coroane și după 50 kilograme, ear' nu ca și până acum, după maza metrică (100 kilograme).

Prețurile dela 1 Aprilie n. In Arad:

Grâuul cel mai bun . . .	cor. 6.95—7.15
Grâu mijlociu	6.85—6.90.
Cucuruz	4.65—4.70.
Săcară	5.85—5.40.
Orz	5.30.
Ovės	4.30—4.40.

Cursul pieții din Arad.

Bărtie-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești			—
Imperiali (15 R. aur)	18.90		19.—
Ruble rusești 100 a	126.—		127.—
Galbeni	5.58		5.62
Napoleon-d'ori	9.48		9.56
100 Marce germane	58.50		58.95
Livre sterling	11.90		12.50

S p i r t :

Spirit rafinat; cu toptanu	21 Ian.	55.50
" " cu micu		56.50
" brut cu toptanu		54.50
" " cu mic		55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	cr. p. kg.
tineri 320—390 "	44—44.5	" " "
" 250—390 "	44—45	" " "
" până 250 "	45—46	" " "
mijlocie 240—260 "	47.5—48	" " "

Din „Noua Revistă Română“, a carei prospect și apel l'am dat, după-cum am înregistrat deja și sumarul celor două numere dintâiu, a apărut numărul 4, cu următorul cu prins bogat:

Cronica politică: Stavri Predescu: Partidele noastre politice. — Sp. Haret, St. Hepites, E. A. Pangrati, D. Emmanuel, N. Coculescu, C. Miclescu, D. Mirăscu, D. Bungețianu, G. Tzitzzeica, M. Ianculescu: Proiect de lege pentru introducerea călindarului apusean drept călindar al statului în viața civilă. (Memoriu justificativ). — *Etnografie:* Gustav Weigand: Românii din Sârbia și din Bulgaria-apuseană. — *Literatură:* G. Coșbuc, Elementele literaturii populare. — D. Teleor: Anton Pann (schită). — *Pedagogie:* N. Vaschide: Introducerea la studiul aplicațiilor pedagogice ale cercetărilor psihologiei experimentale. — *Miscarea literară și științifică:* Ioan Slavici: Vatra părsită. — Panait Zosin: Dulce și amare, poesii. — N. Vaschide și Van Melle: O nouă ipoteză asupra naturii condițiilor fizice ale odoratului. — Notițe bibliografice.

Suplimentul I.: Din Bucovina. — Suplinitorii și legea învățământului secundar, de N. Em. Teohari, directorul gimnasiului din Slatina. — Ateneul din Bacău. — „Călindarul Poporului“. — Imaginația și felurile ei la copii (conferință ținută la școala normală de institutele din Iași).

Suplimentul II.: Ca la noi la nimeni... „De Sfântul Ilie“, de Victor Bogdănescu. — Iubire (poesie), de Ioan Petrovici — În închisoare, de Iancu Horia. — Scrisoare (poesie), de Nirvan. — Călătoria din nuntă, de Sprin S. Hasnaș. — Tristețe, Lebăda (poesii), de D. Karr. — Discursul unui ambasador chinez. — Ateneul român.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“

următoarele opuri:

- 1.) „Calendarul nostru“ — pe 1900. prețul — — — — — cor. — 60 fil.
- 2.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practice în cauze administrative. Prețul — — — — — „ 1.— ”
- 3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ —80 ”
- 5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, prețul — — — — — „ 2.— ”
- 6.) „Principiile politice“, după Dr. T. de Holtzendorf, de T. Păcățeanu —prețul — — — — — „ 4.— ”
- 7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul. — — — — — „ 2.50 ”
- 8.) „Răsboiul pentru neatărare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Răsboiului „ 1.20 ”
Prețul „Coroanei“ — — — — — „ 1.60 ”
- 9.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula născ. Truția — prețul — — — — — „ 1.— ”
- 10.) „Vieritul“ — de Petru Vanou, prețul — — — — — „ 1.— ”
- 11.) „Teoria Dramel“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul: — — — — — „ 3.60 ”
- 12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. Preț: — — — — — „ 1.60 ”
- 13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț. — — — — — „ 5.— ”
- 14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Seeopul, preț — — — — — „ 1.50 ”
- 15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz prețul — „ 1.20 ”
- 16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricene și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.

La comande se se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.